

عنوان مقاله:

نقد مبنایی بر حکم کیفری مشارکت در قتل عمد قانون مجازات اسلامی

محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 47، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

امیرحزبه سالارزایی - دانشیار دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

پرسش اساسی مقاله این است که آیا می توان ده ها، بلکه صدها نفر و همین طور جمع زیادی که در قتل یک نفر هم دست بوده اند را قصاص کرد آیا این حکم با روح سیاست و عدالت کیفری اسلام، تفسیر حداقلی و به نفع متهم، سازگار است فرضیه و مدعای نویسنده این است که، جواز قصاص جماعتی که در قتل یک نفر شرکت داشته اند با روح قوانین عدالت گستر کیفری اسلام و با تکیه بر فهم آیه ی مهم و مبنایی قرآن (آیه ی 33 سوره ی اسراء) ناسازگار و غیرقابل توجیه و حداقل مورد شبهه و تردید است. مهم تر این که با یک ارزیابی دقیق از مفاد روایات متعارض و در عین حال مرتبط و سیاق آیات قصاص، حکم به قصاص بیش از یک نفر از شرکت کنندگان در قتل (لا علی التبعین) و آن هم به اختیار ولی دم، مصداق بارزی از اعمال قاعده ی درءالحدود بالشبهات خواهد بود، لذا در قصاص یک فرد از میان جماعت شرکت کننده در قتل آن هم به اختیار اولیای دم و محاسبه تفاضل دیه (که خود دیه، مجازات مستقلى محسوب می شود) عدالت، قصاص و مماثلت در جرم و مجازات بیشتر تامین می شود تا در قتل همه ی شرکت کنندگان به خاطر یک نفر. در ضرورت تحقیق همین بس که احتیاط در دماء و فروج از اهم مسایلی است که هر چه بیشتر پیرامون احکام آن نقد و نظر صورت پذیرد، احکام متقن تر و به حقیقت نزدیک تر می گردد. در نوشته ی پیش رو که به بیان توصیفی- تحلیلی و با ابزار کتابخانه ای ارایه می گردد، نقدی جدی و مبنایی بر حکم کیفری مشارکت در قتل عمد دارد.

کلمات کلیدی:

شرکت در قتل، قصاص، احتیاط، تخییر، تفاضل دیه، اولیای دم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/629441>

